

PLA COMARCAL DE CIUTADANIA I IMMIGRACIÓ DE LA SELVA: MEMORIA 2008

1. PRESENTACIÓ DEL PLA

La immigració procedent d'altres països constitueix una realitat consolidada a la comarca de la Selva i en el conjunt del país. La comarca de la Selva es defineix com una societat diversa construïda, en bona part, a partir de l'assentament de persones vingudes d'arreu. Aquest procés, produït en un context global, que s'ha intensificat en els darrers anys, planteja diverses necessitats, alhora que és una oportunitat per definir com volem que sigui la nostra comarca en el futur.

A 1 de gener de 2008 hi havia 33.915 persones estrangeres empadronades, representant un 20,05% del total (5,05 punts per sobre de la mitjana catalana).

Les accions portades a terme pel Pla Comarcal de ciutadania i immigració de la Selva durant el 2008 s'emmarquen dins les línies definides pel Pla de ciutadania i immigració 2005-2008, aprovat pel Govern de la Generalitat el 28 de juny de 2005.

El Pla s'adreça a la tota la població de la comarca de la Selva, ja que inclou el procés d'acollida de les persones nouvingudes i el procés d'integració tant de la societat d'acollida com de la societat nouvinguda.

El Pla és una eina per reforçar les polítiques socials, millorar la convivència, el coneixement mutu i la cohesió ciutadana a través de projectes coordinats a nivell transversal amb les administracions, serveis i entitats de la comarca.

El pla reconeix la ciutadania a partir de l'empadronament, és a dir, la residència efectiva. L'objectiu és avançar cap a la igualtat de drets i deures de tots els catalans i les catalanes, amb independència de la nacionalitat i de les situacions jurídiques, dins els límits competencials del marc actual.

2. RECURSOS HUMANS VINCULATS AL PLA

- 1 Tècnic Superior en Polítiques Migratòries a jornada completa.
- 1 Tècnic Mitjà en Polítiques Migratòries amb una dedicació de 20 hores setmanals.
- 1 Agent d'Acollida, amb una dedicació de 28 hores setmanals a Anglès i Sant Hilari Sacalm.
- 2 Dinamitzadores de tallers per dones.
- 65 Intèrprets i mediadors col·laboradors de la Borsa de Traducció i Mediació.

3. RESUM DELS SERVEIS DEL PLA

Les actuacions que es fan en els diferents municipis de la comarca es poden classificar en quatre eixos operatius en funció del tipus de servei que es dona:

Primer eix: Serveis i recursos adreçats a tots els municipis de la comarca que s'hi vulguin adherir.

Segon eix: Gestió de plans o serveis locals d'acollida i integració de persones immigrades.

Tercer eix: Programes, projectes i accions adreçats a municipis on s'ha detectat una necessitat específica.

Quart eix: Assessorament i suport als plans locals i entitats d'acollida d'integració de persones immigrades.

3.1 PRIMER EIX: SERVEIS I RECURSOS ADREÇATS A TOTS ELS MUNICIPIS DE LA COMARCA QUE S'HI VULGUIN ADHERIR.

Dins aquest eix es fomenten les activitats destinades a promoure polítiques d'acollida i d'igualtat d'oportunitats. Les polítiques d'acollida tenen com a objectiu anticipar situacions de desinformació, detectar riscos i garantir un bon coneixement de la societat i dels drets i deures de la ciutadania. L'objectiu final és promoure la plena autonomia de les persones. Un cop superat el primer moment d'acollida, ja dins les polítiques d'igualtat d'oportunitats, cal treballar en l'equiparació progressiva entre les persones i garantir la igualtat d'oportunitats, reduint qualsevol situació de desavantatge que es pugui produir.

A. POLÍTIQUES D'ACOLLIDA

A 1. Guia d'Acollida: s'ha fet el manteniment de la Guia d'Acollida ubicada al web del Consell Comarcal de la Selva. La Guia d'Acollida recull informació de 22 municipis de la comarca. Els municipis que es poden consultar són: Amer, Angles, Breda, Brunyola, Caldes de Malavella, Fogars de la Selva, Hostalric, La Cellera de Ter, Maçanet, Massanes, Osor, Riells i Viabrea, Riudarenes, Riudellots, Sant Feliu de Buixalleu, Sant Hilari, Sant Julià de Llor i Bonmatí, Sils, Susqueda, Tossa de Mar, Vidreres i Vilobí.

Continguts: la ciutat i l'empadronament, centres mèdics, centres educatius per a infants i joves, aprendre català, carnet de conduir, homologacions de títols acadèmics, treball, informació jurídica, habitatge, acompanyament i suport i serveis socials i telèfons d'interès. La informació es pot trobar en català i 5 idiomes més: anglès, àrab, castellà, francès i xinès.

A 2. Borsa de Traducció i Mediació: recurs puntual, limitat i gratuït que pretén facilitar la comunicació amb les persones nouvingudes i la seva acollida al nostre municipi, mitjançant un suport lingüístic i cultural. Aquest és un servei de primera acollida per a les persones que no parlen cap de les llengües oficials i que fa poc que han arribat al nostre municipi.

L'any 2008 s'han fet 8 mediacions interculturals en els idiomes àrab i amazigh i 140 traduccions en els idiomes àrab, amazigh, xinès, romanès, punjab, anglès, portuguès, rus i búlgar. Els professionals que han sol·licitat el servei de traducció han estat bàsicament: els serveis socials, els centres escolars, els serveis d'acollida i els centres de salut.

A 3. Assessorament jurídic itinerant: servei d'assessorament per l'obtenció o renovació del permís de residència o residència i treball a tota la comarca a través de les oficines de d'Anglès, Sant Hilari Sacalm, Sils i Hostalric. El mes de juny es va tancar el servei d'Hostalric i es va obrir el servei a Sils per tal de buscar una ubicació de més fàcil accés amb transport públic i així potenciar-ne el seu ús.

Al llarg del 2008 hem atès 57 assessoraments telefònics i 189 visites presencials. Les demandes més habituals han estat l'arrelament (46 consultes), reagrupació familiar (22 consultes) i renovació del permís vigent (22 consultes).

Per fer difusió del servei s'ha fet dues xerrades sobre al llei d'estrangeria, obertes a tothom a Sils i Sant Hilari Sacalm. Varen assistir-hi un total de 45 persones.

A 4. Coordinació amb el Consorci per la Normalització lingüística de la Selva: detecció de les necessitats d'aprenentatge del català de la població nouvinguda, creació de cursos nous i difusió d'aquets. El 2008 el Consorci per la Normalització Lingüística va fer 54 cursos, d'aquests, 22 van ser finançats al 50% i 15 al 100% per la Secretaria per a la Immigració.

POLÍTIQUES D'IGUALTAT

B 1. Formació de professionals: conjuntament amb els ajuntaments d'Arbúcies, Santa Coloma de Farners, Sant Hilari Sacalm i Vidreres, hem continuat les accions adreçades a millorar la capacitació intercultural dels professionals que intervenen en l'àmbit social amb una participació total de 260 assistents. S'han fet les següents formacions:

B 1.1 Curs de diversitat cultural per cossos de seguretat: curs de formació pràctica amb una durada de 4 hores adreçada a responsables de la policia local i vigilants, a més de regidors de governació. L'objectiu del curs fou transmetre coneixements i pautes de conducta d'acord amb els principis d'igualtat i de respecte a la diversitat cultural, religiosa i ètnica present a la societat, a fi de prevenir situacions de discriminació.

Nombre d'assistents: 12.

Procedències: de 6 municipis de la comarca de la Selva.

B 1.2 Jornades sobre Competències Municipals: espai de treball i reflexió sobre els aspectes que preocupen a les persones que s'encarreguen de l'empadronament, els informes d'arrelament social i els informes d'habitatge.

- **Primer dia: Informes d'arrelament social i d'habitatge adequat.**

Nombre d'assistents: 25 persones.

Procedències: 18 municipis de la Selva i 1 del Vallès Oriental.

- **Segon dia: Padró**

Nombre d'assistents: 26 persones.

Procedències: 15 municipis de la comarca de la Selva, 1 municipi del Gironès i 1 del Vallès Oriental.

B 1.3 Jornada de Joventut i Interculturalitat: jornada coorganitzada pel Pla comarcal de ciutadania i immigració, la Secretaria d'Immigració, la Secretaria de Joventut i l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal de la Selva amb l'objectiu de difondre bones pràctiques amb el treball de joves immigrants. Cal destacar que els assistent van valorar la jornada amb 7.82 punts sobre 10.

Nombre d'assistents: 60 persones.

Procedències: diferents comarques de Catalunya.

B 1.4 Jornades sobre la gestió de les polítiques d'acollida: jornades destinades a fer una doble lectura (global i local) dels processos migratoris. L'objectiu de la primera jornada fou fer un anàlisi de les dinàmiques que es generen en les societats actuals (causes i efectes). L'objectiu de la segona jornada fou fer una introducció als continguts de la Llei d'Acollida i la seva aplicació als municipis de la Selva.

Aquestes jornades es van destinar a alcaldes/esses, regidors/es dels municipis de la comarca de la Selva i representants de formacions polítiques en general.

- **Bones pràctiques d'immigració a Catalunya: immigració i Govern Local (Albert Serra).**

Nombre d'assistents: 22 persones.

Procedències: 12 municipis de la comarca de la Selva.

- **Implementació de la nova Llei d'Acollida (Oriol Amorós).**

Nombre d'assistents: 20 persones.

Procedències: 12 municipis de la comarca de la Selva.

B 1.5 Formació sobre llei d'estrangeria: formació sobre els continguts bàsics de l'actual llei d'estrangeria i de les vies que hi ha per obtenir els permisos de residència i residència i treball. Varen assistir-hi professionals d'àmbits ben diversos dins l'administració. Aquest fet confirma que cada vegada és més necessari disposar d'informació sobre estrangeria per desenvolupar la tasca professional. Entre els assistents hi havia: educadors i treballadors socials, agents del padró, administratives municipals, policia local, mossos d'esquadra, mestres i professors, administratives de salut, agents d'acollida, mediadores socio sanitàries, membres d'associacions, auxiliars d'infermeria, tècnics d'Inserció laboral i tècnics del CRP.

- **Adreçada a Serveis Socials**

Nombre d'assistents: 25 persones.

Procedència: 15 municipis de la comarca de la Selva.

- **Adreçada a tots els professionals**

Nombre d'assistents: 35.

Procedència: 11 municipis de la comarca de la Selva, 1 de l'Alt Empordà, 2 del Baix Empordà i 3 del Gironès.

B 1.6 Formació en context cultural xinès: formació adreçada a fer una introducció a la cultura xinesa en general i aprofundir en aspectes com la família, l'educació i la salut a la Xina. L'objectiu del curs fou apropar els assistents a la cultura i les costums xinesos per poder entendre les seves demandes, fer intervencions adaptades i facilitar el seu procés d'integració.

Nombre d'assistents: 15 persones.

Procedència: 6 municipis de la comarca de la Selva.

B 1.7 Conferència "El paper de l'escola com a eina per a la cohesió" (Xavier Bonal , adjunt al síndic de greuges pels drets dels infants): la jornada estava dirigida a alcaldes, regidors de serveis socials, regidors d'educació, tècnics d'immigració, tècnics d'educació, membres dels equips directius dels centres escolars, i membres dels EAP's. L'objectiu fou oferir als ajuntaments de la comarca un espai de reflexió i assessorament per afrontar el repartiment dels nens i nenes amb necessitats educatives especials.

Nombre d'assistents: 20 persones.

Procedències: 6 municipis de la comarca de la Selva.

B 2. Difusió de continguts i informació d'activitats vinculades a la immigració: enviament de correus electrònics als professionals i a les entitats de la comarca sobre xerrades, cursos, jornades, congressos i notícies vinculades a la gestió de la interculturalitat i el fet migratori.

B 3. Col·laboració amb les àrees de Serveis Tècnics i Joventut per l'obertura de l'Oficina d'Habitatge Comarcal: la participació del Pla comarcal de ciutadania i immigració en la creació d'aquesta oficina rau en la voluntat d'impulsar una borsa de lloguer social que inclogui la mediació entre propietaris i llogaters per facilitar l'accés a l'habitatge a tots els col·lectius amb especials dificultats i amb particular al col·lectiu immigrant que pot pagar un pis de lloguer però que hi té dificultats per la seva condició d'estranger.

B 4. Coordinació amb l'interlocutor de la comunitat dels Mossos d'Esquadra de la Comissaria de Santa Coloma de Farners per fer xerrades informatives sobre seguretat als col·lectius de ciutadans d'origen immigrant.

3.2 SEGON EIX: GESTIÓ DE PLANS O SERVEIS LOCALS D'ACOLLIDA I INTEGRACIÓ DE PERSONES IMMIGRADES.

La relació amb aquells municipis on es gestionen plans o serveis locals d'acollida i integració de persones immigrades es formalitza a través d'un annex al conveni marc entre el municipi i l'Àrea de Benestar Social del consell comarcal de la selva.

A DESCRIPCIÓ DEL SERVEI INTEGRAL D'ACOLLIDA D'ANGLÈS

La realitat migratòria a la vila d'Anglès ha variat substancialment. D'uns anys ençà, el volum de nouvinguts que han arribat a la població s'ha duplicat, àdhuc triplicat. Aquest fet ha suposat una transformació de la vida i el teixit social i cultural del municipi. L'Ajuntament d'Anglès, a través del Consell Comarcal de la Selva, ja des de l'any 2000 ha treballat per la integració de la població nouvinguda al municipi.

El 2008 l'Ajuntament d'Anglès ha signat un annex al conveni marc amb l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de la Selva per delegar la definició i la gestió del Servei Integral d'Acollida d'Anglès. A través d'aquest conveni el Consell Comarcal de la Selva pretén donar una resposta integral a aquesta transformació del municipi i esdevenir un punt de suport i referència en la primera recepció i acollida dels ciutadans nouvinguts a Anglès.

Els objectius generals del Servei Integral d'Acollida d'Anglès son:

- Facilitar l'accés als serveis i recursos a la població nouvinguda, garantint així la igualtat d'oportunitats a tota la ciutadania sense exclusió.
- Donar eines que situïn els nouvinguts en la seva arribada a Anglès i que potenciïn la seva autonomia social.
- Fomentar la cohesió social.

B PROJECTES DEL SERVEI INTEGRAL D'ACOLLIDA D'ANGLÈS

B.1 Reobertura de l'Oficina d'Acollida: és una oficina adreçada a totes les persones que es donen d'alta al padró del municipi. El seu objectiu és ajudar a garantir un bon coneixement de la societat d'acollida i dels drets i deures de ciutadania, tot promovent la plena autonomia de les persones. L'Oficina d'Acollida va néixer l'octubre del 2007 amb la voluntat de consolidar-se com a referent del poble per a les persones que tot just acaben d'instal·lar-se a Anglès. Des de l'oficina, un agent d'acollida atén a tots els ciutadans que s'empadronen a Anglès sigui quina sigui la seva procedència (extracomunitària comunitària, d'altres comunitats de l'Estat espanyol o vinguts d'altres punts de Catalunya).

Des del 26 de gener l'oficina ja no es troba a la Sala de Plens de l'ajuntament (ubicació fins el maig del 2008), sinó que està ubicada a l'antiga estació de la FEVER. L'horari d'atenció és tots els dilluns i dijous de 10 a 14 i els divendres de 15 a 20h.

B.2 Acolliment lingüístic: s'ha definit un procés d'acollida lingüística al municipi i s'ha creat una comissió d'inscripcions encarregada de derivar les persones nouvingudes a les accions de català que es fan en el municipi i que s'adeqüen a les seves necessitats.

B.3 Assessorament jurídic: assessorament per l'obtenció o renovació del permís de residència o residència i treball tots els dimecres de 18 a 20h.

B.4 Suport a les entitats: aquest any 2008 s'ha donat assessorament a l'associació musulmana d'Anglès (Abbu-Bakr Siddeek) i a l'Ajuntament per negociar el permís d'obertura de l'actual centre de culte i l'adequació d'espais municipals per festes les fetes musulmanes amb més assistència.

B.5 Taller espai de benvinguda: taller d'una hora i mitja setmanal del mes de setembre del 2008 al mes de juny del 2009. L'objectiu és reforçar l'aprenentatge de la llengua catalana i potenciar l'autonomia de la dona en el país d'acollida. A través d'aquest taller també s'ha informat del funcionament dels diferents serveis del municipi. L'activitat ha estat dinamitzada per una dona d'origen magrebí que parla el català i l'àrab i han participat 16 dones d'origen magrebí i panjabí.

B.6 Taller punt de Trobada: el taller consisteix en dotze sessions d'una hora i mitja a la setmana adreçades a crear un espai de trobada periòdica de convivència i d'intercanvi d'experiències, coneixements, ajuda mútua i de foment de la participació. El taller hi van participar 12 dones nascudes a Catalunya, el Punjab i el Marroc.

B.7 Taula per la convivència d'Angles: taula participativa integrada per representants dels serveis públics i d'entitats d'Anglès. Durant el 2008 s'han fet dues taules: una el 24 de setembre i l'altre el 17 de novembre.

3.3 TERCER EIX: PROGRAMES, PROJECTES I ACCIONS ADREÇATS A MUNICIPIS ON S'HA DETECTAT UNA NECESSITAT ESPECÍFICA.

A. Suport socioeducatiu: durant el 2008 s'ha fet suport socioeducatiu als municipis de Breda, Caldes, Vilobí, Maçanet i Sils. Es tracte d'un espai de reforç extraescolar per alumnes de primària amb dificultats d'aprenentatge. Els objectius d'aquesta activitat són millorar la motivació dels alumnes vers l'estudi, instaurar pautes d'estudi i, finalment, millorar el seu nivell d'aprenentatge. Alhora, aquest any s'ha treballat amb els pares i les mares dels alumnes del CEIP de Caldes per tal de potenciar el seu rol com a cuidadors i responsables dels hàbits dels seus fills. El projecte s'ha portat a terme durant tot el curs escolar i hi han participat 76 nens i nenes d'educació primària. Com a novetat aquest any s'ha ampliat un grup en els municipis de Caldes, Maçanet i Breda. A més, en tots els grups s'ha incrementat la classe de reforç i s'ha passat de fer una hora a fer una hora i vint minuts.

B. Obtenció d'un Taller d'Ocupació de Mediació i Dinamització Intercultural: s'han redactat els objectius i continguts del projecte i s'ha participat en les coordinacions amb el director del taller d'ocupació del Consell Comarcal de la Selva i la referent de Santa Coloma de Farners.

C. Cap de setmana intercultural de Riudellots: assessorament dels actes organitzats durant el Cap de Setmana Intercultural de Riudellots, organització de la conferència i organització i presentació del cinefòrum.

3.4 QUART EIX: ASSESSORAMENT I SUPORT ALS PLANS LOCALS I ENTITATS D'ACOLLIDA D'INTEGRACIÓ DE PERSONES IMMIGRADES.

A. Acompanyament i suport als municipis de la comarca, de menys de 20.000 habitants, amb un pla local propi. Al llarg del 2008 hem assessorat els municipis de Vidreres i Sant Hilari en la definició del pla local, la redacció de projectes per accedir a la subvenció de la Secretaria per a la Immigració i la gestió de les accions del Pla.

B. Reunions trimestrals amb les associacions i entitats d'immigrants de la comarca per tal de donar suport al seu projecte associatiu i crear un espai d'intercanvi de coneixements i experiències.

4. ALTRES

A. Participació de la tècnica del Pla de ciutadania i immigració de la Selva a dues taules de coordinació:

- Taula de salut comunitària de la regió d'influència de l'Hospital Santa Caterina.
- Taula d'educació: coordinació amb l'EAP; les LIC, el Centre Municipal d'Educació i el Pla d'Acollida de Santa Coloma de Farners.

B. Participació de les tècniques del Pla de ciutadania i immigració de la Selva a les següents jornades i formacions:

- Jornada sobre diversitat cultural i salut a Banyoles el 13 de juny del 2008.
- III Jornada Internacional de Bones Pràctiques de Gestió del Multilingüisme. Els serveis de traducció, interpretació i mediació a les llengües dels immigrants a Barcelona el 2 d'octubre de 2008.
- Jornada sobre l'acolliment lingüístic en el món del treball. Quarta Jornada de presentació de materials i experiències. Realitzat a Girona el 24 d'octubre de 2008.
- Sisena edició del simposi: Llengua, Educació i Immigració. Realitzat a Girona el 20 i 21 de novembre de 2008.